

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-6Er/310/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8609202721
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8609202721.2

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v exekučnej veci oprávneného PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava proti povinným 1/ A. B., C. C., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX E. F., štátna občianka SR a 2/ C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX B., štátna občianka SR, vedenej u súdneho exekútora JUDr. Ľuboša Sidorjáka, Exekútorský úrad Košice, pod sp. zn. EX 718/2009, o vymoženie istiny vo výške 2 384,25 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Exekúciu vyhlasuje za neprípustnú a exekúciu zastavuje.
- II. Súdnemu exekútorovi priznáva nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.
- III. Povinným 1/ a 2/ nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na podklade predloženého exekučného titulu, rozhodcovského rozsudku vydaného JUDr. Gustávom Retom, rozhodcom, so sídlom Tomášikova 30, P.O.Box 85, 830 00 Bratislava, sp. zn. RK-125/07/GR zo dňa 9.2.2007 a na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo dňa 22.6.2009 požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Svidník poverením č. 5712 030475 zo dňa 9.7.2009 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

2. Dňa 22.1.2016 bolo súdnemu exekútorovi doručené doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie. Oprávnený vo svojom doplnení návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 15.1.2016 uviedol, že predmetné exekučné konanie je vedené na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnej 1/ a 2/, ktoré sú fyzickými osobami. Na základe tejto skutočnosti je oprávnený povinný opísať rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnými a pripojiť dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Ďalej uviedol, že oprávnený ako veriteľ uzavrel dňa 16.12.2004 s povinnou 1/ ako dlžníčkou Zmluvu o revolvingovom úvere č. 4456071249, na základe ktorej poskytol povinnej 1/ úver vo výške 1 726,35 eura. Za poskytnutie úveru sa povinná 1/ zaviazala zaplatiť odplatu (zmluvnú odmenu) vo výške 685,36 eura, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru, a to za celú dobu poskytnutia úveru. Dlžníčka bola povinná uhradiť istinu úveru v 24 mesačných splátkach vo výške 71,93 eura. Vzhľadom na omeškanie s úhradou splátok sa dňa 4.1.2007 stal splatným celý nesplatený záväzok zo zmluvy, t. j. nesplatená istina úveru vo výške 1 433,90 eura a oprávnenému vznikol nárok na zmluvné pokuty podľa zmluvy v celkovej výške 966,90 eura. Zmenka bola vystavená povinnou 1/ ako vystaviteľom na rad oprávneného ako veriteľa za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo zmluvy, pre prípad omeškania povinného s plnením jeho splatných záväzkov. Povinná 2/ pristúpila k peňažnému záväzku dlžníčky zo zmluvy spočívajúcim v úhrade pôžičky, prípadne zmluvných pokút a ďalších peňažných záväzkov zo zmluvy a zároveň podpísala zmenku ako zmenečný ručiteľ za vystaviteľa zmenky. Oprávnený v súlade s vyplňovacím právom k blankozmenke dohodnutým v zmluve vyplnil

zmenku a uplatnil svoj nárok cestou príslušného súdu, ktorý vydal zmenkový platobný rozkaz, ktorý je exekučným titulom. Tiež uviedol, že na daný zmluvný vzťah nemožno aplikovať ustanovenia právnych predpisov o zákaze zabezpečenia alebo splnenia spotrebiteľského úveru zmenkou podľa zákona č. 129/2010 Z. z., vzhľadom k tomu, že v čase uzatvorenia zmluvy a vyplnenia zmenky, tento právny predpis nebol účinný.

3. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

4. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spíňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

5. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v platnom znení, v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

6. V zmysle ustanovenia § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 23.12.2015, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

7. Podľa § 243f ods. 2 Exekučného poriadku, na exekučné konania podľa odseku 1, v ktorých do účinnosti tohto zákona nebolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia, sa ustanovenie § 39 ods. 4a, § 40 použijú rovnako.

8. Podľa § 243f ods. 3 Exekučného poriadku, exekúcie podľa odseku 1 sa odo dňa účinnosti tohto zákona odkladajú.

9. Podľa § 243f ods. 4 Exekučného poriadku, ak sa v konaniach podľa odseku 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m).

10. Podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku, ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa odseku 1, súd exekúciu zastaví.

11. Podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku, ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

12. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na

- neprijateľné zmluvné podmienky,
- obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo
- rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

13. Účelom zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým sa menili a dopĺňali niektoré zákony, je zvýšiť ochranu spotrebiteľa v súdnych konaniach. Právna úprava má zamedziť, aby ďalej dochádzalo k zneužitiu niektorých právnych inštitútov (napr. zmenky) proti spotrebiteľom. Zaviedla sa povinnosť súdu skúmať, či v rámci uplatneného nároku zo zmenky, táto nevznikla zo vzťahu so spotrebiteľom. V exekučných konaniach, prebiehajúcich na podklade exekučného titulu vydanom v konaní, v ktorom nebola účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana, je nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou ochrany

spotrebiteľa aj v týchto konaniach. Na tento účel je upravená možnosť súdu zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia a v prebiehajúcich exekúciách rozhodnúť o ich zastavení, čím sa stanovila povinnosť súdu prihliadať na spotrebiteľské vzťahy, a to aj v konaniach, v ktorých súdy takúto povinnosť opomenuli.

14. Súd pri preskúmaní súdneho spisu zistil, že exekučným titulom, na rozdiel od tvrdení oprávneného nie je zmenkový platobný rozkaz vydaný príslušným súdom, ale rozhodcovský rozsudok č. k. RK-125/07/GR zo dňa 9.2.2007 vydaný rozhodcom JUDr. Gustávom Retom, so sídlom Tomášikova 30, P.O.Box 85, 830 00 Bratislava.

15. Počas celého exekučného konania je exekučný súd povinný skúmať formálne a materiálne predpoklady, za ktorých možno exekúciu vykonávať. Ak exekučný súd zistí prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, je povinný z úradnej moci a v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania rozhodnúť o zastavení exekúcie, resp. o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej následnom zastavení. Jedným z nevyhnutných predpokladov na zákonné vedenie exekúcie je i spôsobilý exekučný titul. Pokiaľ súd zistí nedostatok exekučného titulu majúci za následok jeho absolútnu neplatnosť, je povinný sám z úradnej moci nezákonne vedenú exekúciu zastaviť. Pritom zastaveniu exekúcie, resp. vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a jej následnému zastaveniu po zistení takejto prekážky nebráni ani už vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Vydané poverenie nepredstavuje procesnú prekážku brániacu zastaveniu exekúcie. Exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už

začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napríklad aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začatú exekúciu zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (uznesenie Ústavného súdu sp. zn. II ÚS 404/2010-16 zo dňa 30.9.2010, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 545/2010-15 zo dňa z 9.12.2010).

16. Vzhľadom na oprávnenosť súdu skúmať zákonnosť exekučného titulu, tunajší súd opätovne preskúmal exekučný titul - rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-125/07/GR zo dňa 9.2.2007, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a predloženú zmluvu o revolvingovom úvere č. 4456071249 zo dňa 16.12.2004 a zmluvné dojednania k zmluve o revolvingovom úvere (všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru) a vzal do úvahy rozhodovacia činnosť nadriadených súdov v exekučných veciach, kde je povinným spotrebiteľ.

17. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

18. Podľa § 45 ods. 1, písm. a, b, c, zákona číslo 244/2002 Z. z., o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a), b) alebo b), c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

19. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

20. V zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

21. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

22. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu tunajšieho súdu, dokladov založených v spise, no najmä obsahom rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-125/07/GR zo dňa 9.2.2007 a zmluvy o revolvingovom úvere č. 4456071249 zo dňa 16.12.2004 so všetkými jej neoddeliteľnými prílohami zistil, že medzi

oprávneným a povinnou 1/ bola uzatvorená vyššie uvedená úverová zmluva, ktorou sa povinná 1/ zaviazala splácať úver v pravidelných mesačných splátkach.

23. Podľa § 4 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

24. Podľa § 4 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

25. Podľa § 4 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

26. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

27. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 25 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak zákon v nasledujúcej vete neustanovuje inak.

30. Podľa § 25 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľných úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení, ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení do 30. 11. 2009 (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), sa na účely tohto zákona rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

32. Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

33. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

34. Z predloženej zmluvy o úvere exekučný súd zistil, že v predmetnej veci ide o úver spotrebiteľský. Obsah zmluvy spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti, t. j. zákonné znaky spotrebiteľských úverov vyplývajúce z citovaného ustanovenia § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ďalšie predpoklady vyžadované touto osobitnou právnou normou na podriadenie tohto právneho vzťahu právnemu režimu uvedeného zákona.

35. Z obsahu zmluvy o úvere ďalej vyplýva, že povinná 1/ v danej veci pri uzatváraní a plnení spotrebiteľských zmlúv preukázateľne nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti na rozdiel od oprávneného, ktorý má poskytovanie úverov ako predmet obchodnej činnosti riadne zapísaný v Obchodnom registri, čím sú naplnené zákonné kritériá spotrebiteľskej zmluvy podľa Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, že zmluva o úvere bola uzatvorená podľa ustanovenia § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“).

36. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto zmluvy sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý oprávneným titulom zmluvy o úvere túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli (bez akýchkoľvek pochybností) zmluvné dojednania, ktoré povinná 1/ ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Súd mal za dostatočne preukázanú skutočnosť, že oprávnený má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a z ničoho jasne a jednoznačne nevyplýva, že by bol predmetný úver poskytnutý povinnej 1/ na výkon zamestnania, či akejkoľvek obchodnej či podnikateľskej činnosti. Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy bolo zrejmé, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy o úvere konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti (oprávnený v obdobných prípadoch vystupuje opätovne) a zmluvu uzatvoril s povinnou 1/ ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal súd za jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem ustanovení zmluvných dojednaní zmluvy o úvere, na ktoré sa odôvodnenie rozhodcovského rozsudku odvoláva, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán.

37. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

38. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

39. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

40. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

41. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

42. Podľa čl. 2, písm. a) smernice, na účely tejto smernice, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

43. Podľa čl. 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

44. Podľa čl. 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

45. V zmysle prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q) podmienkou, ktorá sa môže považovať za nekalú, je podmienka, ktorej zmyslom alebo účinkom je: neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

46. Podľa článku 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

XX. Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods. 1, písm. q) neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

48. Na základe vykonaného šetrenia súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluvných dojednaniach (všeobecných podmienkach poskytnutia úveru) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle extenzívneho a eurokonformného výkladu § 53 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka. V ustanovení § 53 ods. 4 sú demonštratívny výpočtom uvedené neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. S účinnosťou od 1.1.2008 boli medzi neprijateľné podmienky zavedené aj ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní (ods. 4 písm. r) v aktuálnom znení). Doplnenie výpočtu zákonodarcom je reakciou na nesprávnu aplikačnú prax s cieľom dosiahnuť jej súlad so smernicou č. 93/13/EHS, v zmysle eurokonformného výkladu teda de facto nejde o nové ustanovenie, ale o zákonný výklad už existujúceho všeobecného ustanovenia

49. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.9.2010 bolo schválené, že: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31.12.2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008.“ Vysoká miera zneužitia a zjavné uprednostňovanie efektivity pred objektívnym rozhodovacím procesom plne opodstatňujú zvýšenú pozornosť rozhodcovským rozsudkom ako exekučným titulom. Podľa názoru právnej vedy (H. I.) „z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľskoprávnej ochrany pred štandardnými zmluvami.“

50. Neoddeliteľnou súčasťou posudzovanej zmluvy o úvere sú jej zmluvné dojednania - Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých bod 17. obsahuje rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej: „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami tejto Zmluvy budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa rozhodcovskej doložky uvedenej v čl. 16.2 tejto Zmluvy. Výber jednej z alternatív riešenia sporov podľa tejto Zmluvy spočíva na žalobcovi. 16.2 Rozhodcovská doložka. 16.2.1 Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami tejto Zmluvy, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy budú riešené a s konečnou platnosťou rozhodnuté v písomnom rozhodcovskom konaní pred jedným

z nasledujúcich rozhodcov: JUDr. Gustáv Ret, advokát, zapísaný v Slovenskej advokátskej komore pod č. 0978, so sídlom Tomášikova 30, P.O.BOX 85, 830 00 Bratislava 3, č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, JUDr. Ján Smetana, advokát, zapísaný v Slovenskej advokátskej komore pod č. 0265, so sídlom Horná 51, 974 00 Banská Bystrica, č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, JUDr. Marianna Mochnáčová, advokátka, zapísaná v Slovenskej advokátskej komore pod č. 3328, so sídlom Tyršovo nábrežie č. 11, 040 01 Košice, pracovisko Čajakova 5, č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, J. J. H., advokát, zapísaný v Slovenskej advokátskej komore pod č. 2083, so sídlom Konevova 3, 034 01 Martin, č. ú.: 1400755001/8080. V prípade, že postupne alebo naraz nastane situácia, že ani jeden z hore uvedených rozhodcov nebude môcť prevziať funkciu rozhodcu v sporoch podľa tejto rozhodcovskej doložky, určí náhradného rozhodcu Veriteľ. 16.3 Rozhodcovská doložka platí v prípade, že spory z tejto zmluvy nebudú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní. Rozhodcovské konanie sa popri pravidlách stanovených touto rozhodcovskou doložkou bude primerane riadiť ustanoveniami zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení.“

51. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom individuálne vyjednaná a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, a je preto je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

52. Aj Krajský súd v Prešove v odôvodnení uznesenia sp. zn. 21CoE 127/2013 zo dňa 30.8.2013 uviedol, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sóló“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

53. V čl. 17 Zmluvných dojednaní, kde je upravená rozhodcovská doložka, vzhliadol exekučný súd nekalú podmienku, nakoľko možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinnou 1/ bola podľa názoru súdu len zdanlivá. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej úpravy nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom súd vidí nekalú povahu dojednaní o možnosti riešenia sporov. V predmetnej veci bola voľba rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcu na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinnej si finančné prostriedky touto cestou obstarat', čiže predtým ako k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere povinná vôbec pristúpila. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednaní videl súd taktiež v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom je v tomto prípade veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo vopred pripravených a predtlačovaných zmluvných dojednaníach.

54. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky je teda najmä skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Tunajší súd navyše zastáva názor, že už samotná forma zmluvných dojednaní, t. j. drobný, ťažko čitateľný, husto popísaný text už sama o sebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si bol spotrebiteľ vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou nesie „dohodnuté“ znenie rozhodcovskej doložky. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi

bola odopretá ochrana, ktorú mu zaručujú kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka vykladané v súlade so smernicou č. 93/13/EHS.

55. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinným 1/ a 2/ vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

56. Nakoľko v tejto exekučnej veci je exekučným titulom rozhodnutie vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok aj zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, bolo potrebné tiež v súlade s § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu zastaviť. Súd je toho názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Súd má za to, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, a ak rozhodcovská zmluva nie je platná, vo veci rozhodol orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a z tohto dôvodu oprávnený nedisponuje spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanovení Exekučného poriadku.

57. Vzhľadom na uvedené, súd danú exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami exekúciu vo výroku I. tohto uznesenia zastavil.

58. Podľa § 196 Exekučného poriadku, za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty.

59. Podľa § 203 odsek 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

60. O trovách exekučného konania vo vzťahu k súdному exekútorovi rozhodol súd v súlade s ustanovením § 203 ods. 1 Exekučného poriadku tak, že súdnému exekútorovi priznal nárok na náhradu trov exekúcie v plnom rozsahu voči oprávnenému, ktorý zaviniel zastavenie exekúcie. Tým, že exekučný titul súd vyhodnotil exekučný titul ako nespôsobilý, spôsobujúci neprípustnosť ďalšieho pokračovania v exekúcii na jeho podklade a predmetnú exekúciu vyhlásil za neprípustnú, zastavenie exekúcie zaviniel samotný oprávnený, preto súd súdnému exekútorovi priznal nárok na náhradu trov exekúcie, tak ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

61. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

62. O trovách exekúcie súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zaviniela zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Po preskúmaní exekučného spisu súd zistil, že povinné 1/ a 2/ si trovy exekučného konania neuplatnili, v konaní neboli povinné zastúpené právnym zástupcom a žiadne iné trovy konania povinným 1/ a 2/ zo spisu nevyplývajú, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku III. tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.